

Komunikat prasowy

Luksemburg, 15 stycznia 2019 r.

Unijny system bezpieczeństwa żywności jest przeciążony – twierdzą kontrolerzy

System ochrony konsumentów przed zagrożeniami chemicznymi w żywności opiera się na rzetelnych podstawach i respektuje się go na całym świecie, jednak obecnie jest on przeciążony – wynika z nowego sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego. Zdaniem kontrolerów Komisja Europejska ani państwa członkowskie nie mają zdolności do pełnego wdrożenia systemu.

Celem unijnej polityki bezpieczeństwa żywności jest zagwarantowanie wysokiego poziomu ochrony życia i zdrowia ludzkiego, a także ochrona obywateli UE przed trzema rodzajami zagrożeń pochodzącymi z żywności: fizycznymi, biologicznymi i chemicznymi. Przeprowadzona przez Trybunał kontrola koncentrowała się na zagrożeniach chemicznych.

Kontrolerzy stwierdzili, że unijny model bezpieczeństwa żywności wzbudza ogólnoświatowe uznanie, lecz obecnie jest on przeciążony. Trwają prace nad ramami prawnymi regulującymi zagadnienia dotyczące substancji chemicznych w żywności, paszy i roślinach oraz organizmach żywych zwierząt. Zdaniem kontrolerów nie osiągnięto jeszcze poziomu ich wdrożenia przewidzianego w unijnych przepisach dotyczących produkcji żywności. Ponadto kontrolerzy zaobserwowali zaległości w pracach Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności związanych z substancjami chemicznymi. Urząd zapewnia doradztwo naukowe stanowiące wkład w kształtowanie polityki unijnej. Zaległości w jego pracy wpływają na funkcjonowanie poszczególnych części systemu i stabilność modelu jako całości.

– Bezpieczeństwo żywności jest jednym z głównych priorytetów UE, oddziałuje na wszystkich obywateli i ściśle wiąże się z polityką handlową – **powiedział Janusz Wojciechowski, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za to sprawozdanie.** – W tej chwili jednak w systemie daje się zaobserwować szereg niespójności oraz wyzwań, którym należy stawić czoło.

Część kontroli prowadzonych przez państwa członkowskie obejmuje niektóre grupy substancji chemicznych częściej niż inne, a krajowe ramy prawne bywają tak rozbudowane, że organy publiczne mają trudności z wywiązywaniem się ze wszystkich swoich obowiązków. Kontrolerzy twierdzą, że kontrole prowadzone przez organy publiczne mogą stanowić jedynie małą część wszystkich

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Tel.: (+352) 4398 47063

Tel. kom.: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą

Tel.: (+352) 4398 45410

Tel. kom.: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luksemburg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

prowadzonych inspekcji, oraz że unijny model będzie najbardziej wiarygodny, gdy systemy kontroli publicznych zostaną uzupełnione kontrolami sektora prywatnego. Badanie synergii między publicznym a prywatnym systemem kontroli dopiero jednak rozpoczęto.

UE ograniczyła stosowanie niektórych pestycydów na podstawie kryteriów zagrożenia. Niemniej jednak kontrolerzy wyjaśniają, że pozostałości takich pestycydów w produktach importowanych do UE mogą być tolerowane, jeżeli ocena ryzyka wykazała, że nie stanowią one zagrożenia dla konsumentów.

Kontrolerzy stwierdzili także występowanie ograniczeń w systemie kontroli, wynikających z tego, że państwa członkowskie napotykały trudności przy określaniu, jakiej natury działania w zakresie egzekwowania muszą podjąć w przypadku niezgodności z przepisami.

Kontrolerzy zalecają, aby Komisja Europejska:

- oceniła potencjalne zmiany przepisów w sprawie zagrożeń chemicznych w świetle zdolności do ich spójnego stosowania;
- w większym stopniu promowała komplementarność, tak aby organy publiczne państw członkowskich mogły w większym stopniu polegać na kontrolach prowadzonych przez sektor prywatny;
- wyjaśniła, jakie działania podejmie w związku z pozostałościami pestycydów w żywności, aby utrzymać taki sam poziom gwarancji zarówno w przypadku żywności wyprodukowanej w UE, jak i importowanej, przy jednoczesnym przestrzeganiu przepisów WTO;
- przekazała państwom członkowskim dalsze wytyczne co do stosowania środków egzekwowania i usprawniła procedury w zakresie monitorowania zgodności z unijnymi przepisami dotyczącymi żywności.

Informacje dla redaktorów

Według Światowej Organizacji Zdrowia obywatele UE cieszą się jednym z najwyższych na świecie poziomów pewności w zakresie bezpieczeństwa żywności. Solidność unijnego modelu wynika z następujących elementów:

- struktury zarządzania obejmującej podział obowiązków między dwiema agencjami zdecentralizowanymi UE a Komisją, w której ocenę ryzyka oddzielono od zarządzania nim;
- celu, jakim jest ocena bezpieczeństwa substancji chemicznych przed ich wykorzystaniem w łańcuchu żywnościowym;
- jasnego podziału obowiązków między sektorem prywatnym a publicznymi organami kontroli.

Ponadto UE wymaga, by państwa niebędące członkami UE przestrzegały unijnych norm w celu zagwarantowania, by żywność importowana do UE spełniała takie same wysokie normy bezpieczeństwa.

Trybunał przedstawia swoje sprawozdania specjalne Parlamentowi Europejskiemu i Radzie UE, a także innym zainteresowanym stronom, w tym parlamentom narodowym, podmiotom związanym z danym sektorem i przedstawicielom społeczeństwa obywatelskiego. Zdecydowana większość zaleceń formułowanych w tych sprawozdaniach jest wprowadzana w życie, co dowodzi korzyści płynących z prac Trybunału dla obywateli UE.

Sprawozdanie specjalne nr 2/2019 pt. „Zagrożenia chemiczne w żywności – unijna polityka bezpieczeństwa żywności zapewnia ochronę konsumentom, lecz stoją przed nią wyzwania” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w 23 językach UE.